

WG108	کد مدرک:	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00	دستورالعمل کاشت درخت و درختچه	
شماره صفحه: ۱ از ۱۳		

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظفری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعیب مهیمی تاریخ و امضاء:	محمد رضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			
فهرست اصلاحیه های صادره			
شماره بازنگری	تاریخ بازنگری	شماره صفحه اصلاح شده	شرح اصلاحیه
وضعیت کنترل			
معتبر		منسوخ	
			
هرگونه ایجاد، بازنگری، ویرایش و یا تغییر در محتوا، قالب و شکل دستورالعمل منوط به بررسی تخصصی و تأیید مدیریت نوسازی و تحول اداری می باشد.			

WG108	کد مدرک:	دستورالعمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰ - ۰۰	شماره و تاریخ بازنگری:		
شماره صفحه: ۲ از ۱۳	شماره صفحه:		

۱- هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این دستورالعمل تشریح دقیق کاشت اصولی، واکاری درخت و درختچه که شامل آیتم های درخواست، انتخاب مکان مناسب، گونه های گیاهی و..... همچنین نگهداری و مراقبت های پس از کاشت از جمله تشک گیری، نصب قیم و آبیاری دوره ای منظم می باشد.

دامنه کاربرد این دستورالعمل شامل کلیه مناطق چهارگانه می باشد.

۲- مسئولیتها و اختیارات

مسئولیت اجرای این دستورالعمل به عهده مدیران مناطق چهارگانه می باشد.

مسئولیت نظارت بر اجرای این دستورالعمل، به عهده معاونت خدمات شهری می باشد و سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری بر چگونگی اجرای کار نظارت و اقدام به گزارش دهی می نماید.

مسئولیت تغییر و به روز آوری، با پیشنهاد تهیه کنندگان این دستورالعمل و تأیید معاونت خدمات شهری و معاونت برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی و تصویب شهردار می باشد.

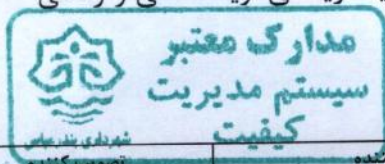
۳- تعاریف و اصطلاحات

نهال: گیاه دارای ساقه (تنه) چوبی منفرد که محیط یقه آن کمتر از ۱۵ سانتیمتر باشد.

درخت: گیاه خشبی (چوبی) دارای ساقه منفرد اعم از درخت دارای میوه خوراکی (مثمر) و سایر درختان (غیر مثمر) که محیط یقه آنها از ۱۵ سانتیمتر کمتر نباشد.

یقه درخت: محل اتصال تنه درخت به ریشه است.

فضای سبز: عرصه های مشجر و دارای پوشش گیاهی در محدوده و حریم منطقه که دارای مالکیت عمومی (منطقه) و خصوصی باشند. فضای سبز شهری بخشی از فضاهای باز شهری است که در عرصه های طبیعی یا مصنوعی آن تحت استقرار درختان، گل ها، چمن ها و سایر گیاهان است که بر اساس نظارت و مدیریت انسان با در نظر گرفتن ضوابط، قوانین و تخصص های مرتبط با آن برای بهبود شرایط زیستی، زیستگاهی و رفاهی شهروندان حفظ، نگهداری یا بنا می شود.

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی توبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهیمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

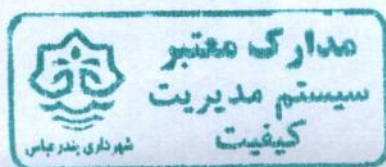
WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00	شماره و تاریخ بازنگری:		
شماره صفحه: ۱۳ از ۳	شماره صفحه:		

واکاری (Gap filling): کاشت گیاه جدید به جای گیاهانی که قبلاً کاشته شده اند و به دلایل مختلف مانند گرما، عدم رطوبت کافی در خاک، حمله برخی امراض و آفات گیاهی و غیره از بین رفته اند را واکاری می گویند.

۴- مبانی و مراجع قانونی

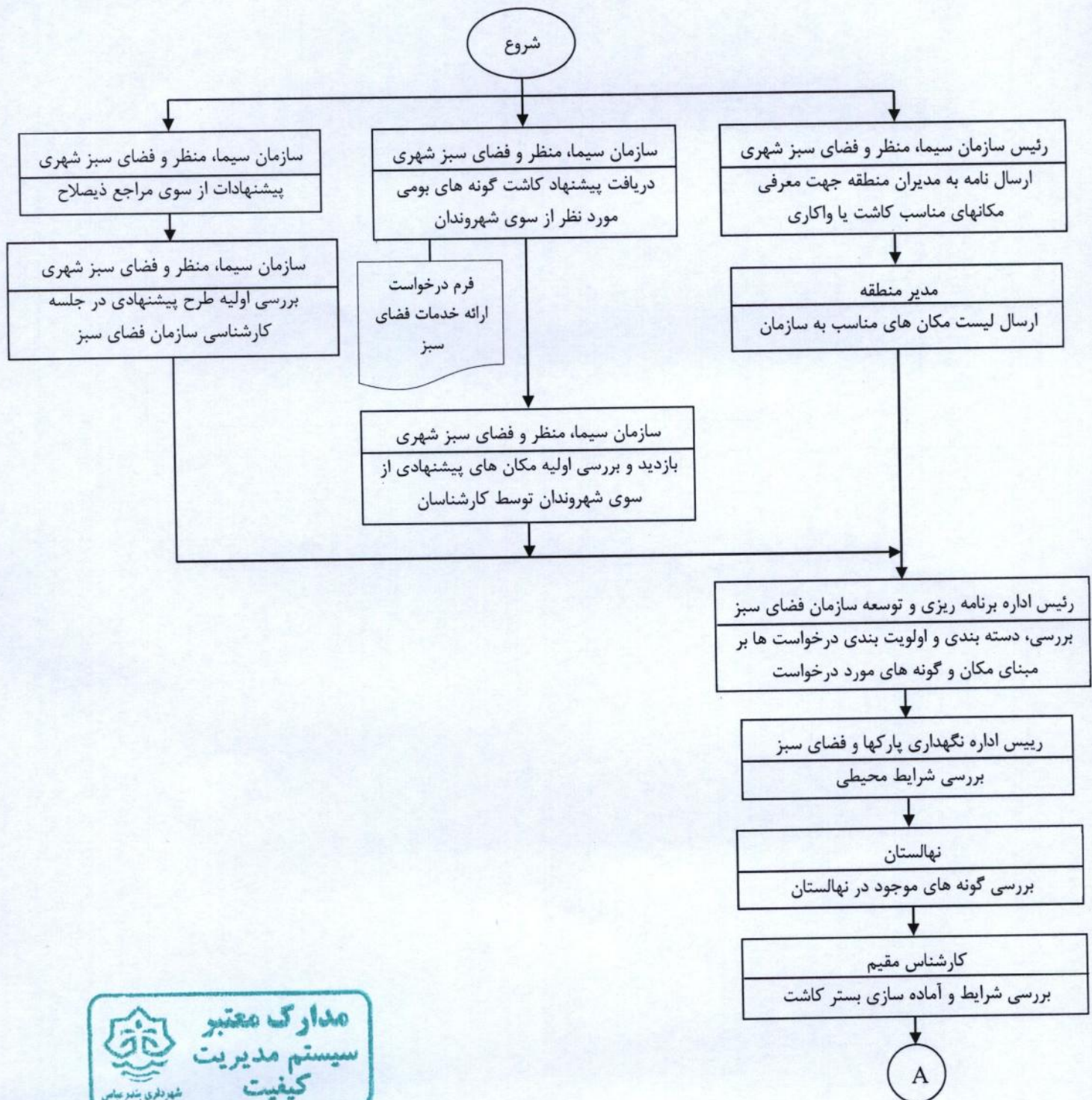
اساسنامه سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری

۵- شرح فعالیتها (روند عملیات)

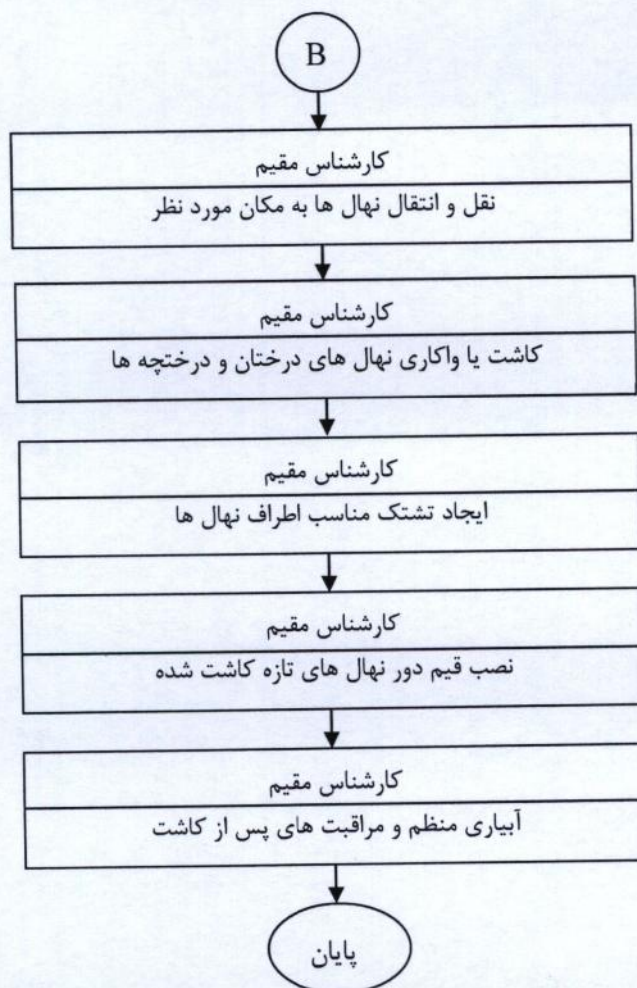
تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهیمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
۱۴۰۲/۰۶/۲۰- ۰۰	شماره و تاریخ بازنگری:		
۱۳ از ۴	شماره صفحه:		

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی توبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعیب مهمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00	شماره و تاریخ بازنگری:		
۱۳ از ۵	شماره صفحه:		

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نویانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعیب مهمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرومان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00			
شماره صفحه: ۶ از ۱۳			

دستور العمل عمومی کاشت

- ۱- محل کاشت درختان و فاصله آنها از خیابان باید از نظم خاصی برخوردار باشند.
- ۲- در خیابان های مناطق تجاری - مسکونی و معابری که محل عبور عابر پیاده است باید درختان را در فواصل ۶ تا ۱۲ متری از یکدیگر کاشت تا در صورت عبور عابر از رفیوژ میانی توسط رانندگان قابل رویت باشد.
- ۳- فضای سبز باید طوری طراحی گردد که آب های سطحی به راحتی زهکشی شده و آب باران از فضای سبز به درون معبر راه نیابد.
- ۴- پوشش گیاهی متناسب با شرایط آبیاری انتخاب شود، به خصوص در بزرگراه ها سعی شود از گیاهان مقاوم به خشکی استفاده شده تا حتی المقدور نیاز به استفاده از تانکرهای سیار آب نباشد. استفاده از تانکرهای سیار باعث بروز سوانح می شود.
- ۵- ارتفاع و فرم تاج درختان به حدی باشد که تابلوهای راهنمایی و رانندگی و تجهیزات کنترل ترافیک مانند چراغ های راهنمایی و دوربین ها را نپوشاند.
- ۶- گیاهان کم آفت و مقاوم به بیماری ها انتخاب شوند.
- ۷- درختکاری موضعی و ناپیوسته، چشم انداز را از حالت یکنواختی خارج میکند و بنابراین کاشت یک نوع گیاه در حریم مناسب نیست.
- ۸- برای انتخاب محل مناسب برای کاشت و واکاری درختان بایستی به اصول کلی طراحی کاشت مانند اصل هماهنگی، مقیاس و تناسب توجه داشت.
- ۹- کاربرد گونه های بومی که سازگاری آنها پس از گذشت سال ها ثابت شده است، نقش موثری در توسعه پایدار دارد.
- ۱۰- گونه گیاهی مناسب با شرایط ریز اقلیمی و زراعی منطقه و محل کاشت انتخاب گردد.
- ۱۱- در انتخاب گونه گیاهی جهت کاشت باید تناسب گیاه با شرایط محیطی محل از جمله شرایط اقلیم، خاک، آب و نور را در نظر گرفت.

۱۲- قبل از کاشت، آزمایش آب و خاک ضروری می باشد.

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستورالعمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00	شماره و تاریخ بازنگری:		
۱۳ از ۷	شماره صفحه:		

۱۳- رشد نهایی گیاه را نیز باید در نظر داشت. به طور مثال، در صورت وجود کابل برق در محل نباید گیاهی با ارتفاع نهایی زیاد انتخاب شود.

۱۴- از کاشت غالب یک گونه گیاهی در سطح محدوده نیز باید خودداری نمود زیرا ممکن است این مساله سبب غلبه برخی از آفات و بیماری ها و نابودی کل فضای سبز گردد. همچنین عدم کاربرد گونه هایی که میزبان اولیه بسیاری از آفات هستند به عنوان گیاه غالب در سطح شهر حائز اهمیت است.

۱۵- گونه های دارای برگ و میوه سمی در نزدیک محل بازی کودکان نباید کاشته شود.

۱۶- گونه های دارای خارهای تیز (مانند کنار) و نیز میوه های شیرابه دار (مثل سپستان) در پارکها و رفیوژها و معابر نباید کاشته شود.

۱۷- گونه های دارای نیاز آبی متفاوت در یک رفیوژ یا قطعه فضای سبز نباید کاشته شود.

۱۸- تناسب بین اندازه تاج گیاه انتخاب شده و عرض رفیوژ باید رعایت گردد.

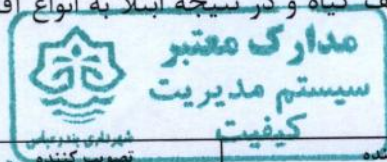
۱۹- گونه های دارای ریشه های مهاجم، در کنار ساختمان ها و رفیوژ جهت جلوگیری از آسیب به پی ساختمان و جداول و تاسیسات آب و فاضلاب نباید کاشته شود.

۲۰- درختان و درختچه های مقاوم به آلودگی هوا و ترجیحا جذب کننده آلاینده ها در اطراف مناطق صنعتی کاشته شود.

۲۱- در اطراف مناطق دارای آلودگی صوتی بالا، درختان و درختچه های پهن برگ به صورت توده ای و ترکیبی کاشته شود.

۲۲- درختان و درختچه های دارای عمر مفید بالا در اولویت کاشت قرار گیرند.

۲۳- رعایت فاصله مناسب بین درختان و درختچه ها هنگام کاشت با توجه به رشد نهایی ارتفاع و گستردگی تاج بسیار مهم است. بیشتر درختان و درختچه ها پس از گذشت چند سال و بعد از رشد و نمو و با افزایش ارتفاع و پهنای تاج به فضای بیشتری نیاز دارند. در صورت عدم رعایت فاصله کاشت، درخت فضای کافی برای رشد نهایی و رسیدن به شکل واقعی را ندارد و علاوه بر آن رقابت شدیدی بر سر دریافت نور آب و مواد غذایی خاک بین گیاهان کاشته شده پیش می آید. این امر موجب ضعف گیاه و در نتیجه ابتلا به انواع آفات

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نویانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعیب مهمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00			
شماره صفحه: ۸ از ۱۳			

می شود، همچنین تراکم بالای کاشت از طریق سایه اندازی گیاهان بر هم باعث افزایش رطوبت و بیماری گیاه می گردد.

۲۴- رعایت زمان صحیح جابجایی و کاشت درختان با توجه به نوع گیاه و نحوه انتقال ضروری است.

۲۵- در هنگام کاشت درختان در کنار جدول مسیرهای سواره رو، باید باز شدن درب خودروهای پارک شده را نیز در نظر داشت و باید حداقل ۱/۲ متر فاصله کاشت درختان از جدول رعایت شود.

۲۶- شیرهای آتش نشانی نیازمند توجه ویژه هستند. نباید هیچگونه مانعی بر سر راه دسترسی به تجهیزات آتش نشانی وجود داشته باشد و در اطراف آن ایجاد فضای سبز و درختکاری ممنوع است.

۲۷- در واکاری معمولاً نوع گیاه جدید با نوع گیاه قبلی یکسان باشد به غیر از مواردی که گونه گیاه قبلی با شرایط محیطی محل سازگاری نداشته باشد که در آن صورت به طور کلی گونه گیاهی جدید جایگزین گردد.

ضوابط کاشت درختان

۱- فاصله کاشت درختان کوچک از یکدیگر ۳ متر، فاصله کاشت درختان متوسط از یکدیگر ۶ متر و فاصله کاشت درختان بزرگ از یکدیگر، ۹ متر است.

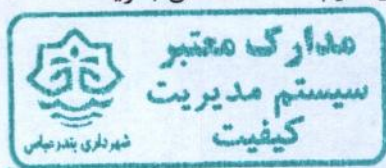
۲- گیاهان در فضاهای کوچک، باید با شمار کم و از گونه های فشرده، یا کوچک استفاده شود.

۳- کاشت درخت در چمن، به صورت جداگانه و گاهی به صورت چندتایی است.

۴- محل بخشهای جنگلی در سطح کلی فضای سبز، گوشه ها و انتهای آن است.

۵- محل کاشت نهال، نباید نزدیک مجاری فاضلاب و یا زهکشهای ساختمان باشد.

۶- درختان کند رشد، به صورت نیمه بالغ و یا بالغ کاشته می شوند (با رعایت اصول لازم، مانند: انتقال با ریشه و خاک و...).

ضوابط کاشت درختچه ها

الف) فاصله ی کاشت درختچه های کوتاه با رشد آهسته می بایست ۴۵ تا ۶۰ سانتیمتر باشد.

ب) فاصله ی کاشت درختچه های متوسط می بایست ۱۰۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر باشد.

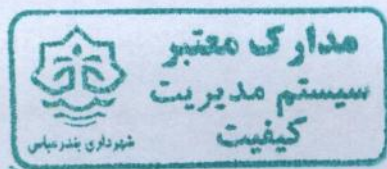
تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهیمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- ۰۰	شماره مدرک:		
شماره صفحه: ۱۳ از ۹	شماره مدرک:		

- ج) فاصله ی کاشت درختچه ای قوی و بزرگ می بایست ۱۵۰ تا ۱۸۰ سانتیمتر باشد.
- تراکم درختچه ها در هر متر مربع
- الف) درختچه های کوتاه با رشد آهسته ۳ تا ۵ درختچه در هر مترمربع می باشد.
- ب) درختچه های کوچک یک درختچه در هر مترمربع می باشد.
- ج) درختچه های بزرگ در هر ۲ تا ۳ مترمربع یک درختچه می باشد.
- فاصله کاشت درختچه ها از ساختمان
- حداقل فاصله درختچه ها از دیوار، ۲/۵ متر است.

علل از بین رفتن درختان و درختچه های کاشته شده

- ۱- تمام شدن عمر مفید درختان
- ۲- آفات و بیماریهای گیاهی
- ۳- عدم وجود مسیر تردد در برخی مکان ها و از بین رفتن درختان توسط مردم جهت ایجاد دسترسی
- ۴- هرس های شدید و مستمر غیر کارشناسی و بعضاً غیر مسئولانه توسط سایر ارگان ها
- ۵- عدم رعایت زمان مناسب کاشت
- ۶- عدم رعایت شرایط نگهداری نهال در حین انتقال از محل تولید تا محل کاشت
- ۷- عدم کاربرد نهال های استاندارد از لحاظ اندازه، سلامت، شکل ظاهری و نیز عدم توجه به سن نهال
- ۸- عدم آماده سازی بستر کاشت مناسب
- ۹- عدم رعایت فاصله کاشت مناسب و اصولی بین نهال ها
- ۱۰- عدم توجه به نیاز آبی گیاهان تازه کشت شده نسبت به گیاهان چند ساله مستقر شده
- ۱۱- عدم نصب حفاظ برای نهال های تازه کاشت شده
- ۱۲- انتخاب گونه گیاهی نامناسب با توجه به شرایط محیطی محل کاشت

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهیمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- ۰۰			
شماره صفحه: ۱۰ از ۱۳			

لزوم استفاده از نهال های استاندارد

مشخصات عمومی در انتخاب نهال استاندارد به شرح زیر است:

الف) دارا بودن تنه راست و محکم و مستقیم

ب) عدم خراشیدگی و آسیب پوست

پ) یکنواختی و توازن شاخه های فرعی در اطراف تنه

ت) عدم شکستگی و ترک خوردگی شاخه ها

ث) دارا بودن برگ های سبز و متراکم بدون مشاهده آثار کمبود عناصر مختلف (در مورد نهال های دارای برگ)

ج) عدم وجود آفات و بیماری و علائم آن بر روی نهال

چ) پوشیده شدن توپ ریشه با کیسه های پارچه ای در مورد نهال های ریشه توپی

ح) نهال های داخل گلدان یا پلاستیک نباید هیچ ریشه ای از گلدان یا پلاستیک بیرون زده باشد و همچنین رشد علف های هرز در ظرف یا گلدان در مورد نهال های گلدانی وجود نداشته باشد.

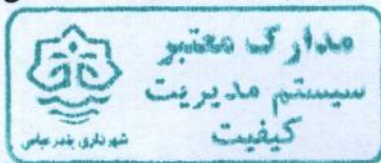
خ) دارا بودن سایز، شکل، اندازه و سن کافی نهال

د) عارضه حلقه شدن ریشه به دور تنه (Girdling root) و یا عارضه تابیدن ریشه به دور تنه (Gircling roots)

و یا عارضه تا شدن ریشه اصلی (Kinked roots) اتفاق نیفتاده باشد و یا در صورت بروز، عارضه ها قبل از کاشت رفع گردد.

ذ) دارا بودن اندازه و سن کافی به طوری که حداقل بن نهال (قطر تنه در ارتفاع ۱۰ سانتی متر از سطح زمین) باشد.

ر) عارضه کشیده شدن ریشه ها به سمت جداره گلدان و رشد نامتناسب ریشه در تمام قسمت های خاک گلدان رخ نداده باشد.

نظارت بر نحوه خارج کردن نهال از خزانه و نحوه بارگیری نهال ها

لازم است نهال ها با ریشه های سالم و کامل به آرامی از خاک خارج گردد و از پرت کردن آن به داخل وسیله نقلیه اجتناب گردد. در مورد نهال های ریشه لخت باید از بادخوردن و خشک شدن ریشه جلوگیری شود و به طوری که ریشه ها را در هنگام انتقال به محل کاشت با گونی مرطوب پوشاند و ریشه های نامرغوب و آسیب دیده را نیز حذف کرد.

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نویانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستورالعمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00			
شماره صفحه: ۱۱ از ۱۳			

در مورد درختان بزرگتر و یا همیشه سبز که قرار است به صورت ریشه توپی منتقل شوند نیز با احتیاط و بدون آسیب به سیستم ریشه ای و شکاف برداشتن خاک اطراف آن، نهال را با بیل و یا دستگاه های پیشرفته از زمین خارج و گونی پیچ نمود.

ایجاد بستر مناسب برای درخت

ضمن عملیات خاکبرداری و خاکریزی در بستر کاشت، تا آنجا که ممکن است، نباید از ماشین آلات بزرگ و سنگین، مانند لودر استفاده کرد؛ زیرا عبور ماشینهای سنگین، باعث تراکم شدید لایه های خاک میشود. تراکم و فشرده شدن بستر کاشت نباتات (به ویژه گلها)، عامل محدود کننده مهمی در رشد و توسعه نباتات است. اگر در محوطه مورد عمل (تسطیح)، درختانی وجود دارند، باید به هنگام خاک برداری و خاکریزی، به یقه آنها توجه شود.

ضد عفونی بستر کاشت و ریشه نهال

چنانچه بستر کاشت مشکوک به آلودگی های قارچی، باکتریایی و یا نماتد می باشد حتما قبل از کاشت نهال بایستی دقیق صورت پذیرد و روش های ضد عفونی بستر مورد استفاده قرار گیرد.

رعایت اصول صحیح کاشت

مراحل کاشت صحیح نهال:

- ۱- حفر گودال کاشت با ابعاد حداقل ۸۰*۸۰*۸۰ سانتی متر در عرصه های دارای خاک مناسب و با ابعاد ۱*۱*۱ متر در عرصه های دارای خاک با بافت سنگین
- ۲- ایجاد خراش در دیواره ها و کف گودال کاشت برای از بین بردن لایه محدوده کننده گسترش ریشه
- ۳- ایجاد حجمی از خاک در زیر توپی ریشه به منظور استقرار بهتر نهال
- ۴- ضد عفونی کردن ریشه نهال و قراردادن صحیح آن به طوری که طوقه بالای سطح خاک قرار گیرد.
- ۵- در مورد نهال هایی که به صورت گلدانی منتقل می شوند باید حتما نهال را از ظرف خارج کرد به طوری که خاک اطراف از آن جدا نشود.
- ۶- قراردادن صحیح نهال به طوری که طوقه همسطح و یا کمی بالاتر از سطح خاک باشد.

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجیر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	دستور العمل کاشت درخت و درختچه	 شهرداری بندرعباس
۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00	شماره و تاریخ بازنگری:		
۱۳ از ۱۲	شماره صفحه:		

۷- ریختن خاک در اطراف ریشه و آبیاری نهال

۸- نصب قیم و انجام هرس در صورت لزوم

نصب قیم برای جلوگیری از تکان دادن و شکستن نهال توسط کودکان و عابرین پیاده انجام می گردد و برداشتن قیم ها بعد از محکم شدن تنه و قبل از اینکه تنه نهال با رشد خود به قیم بچسبد و قیم مانع رشد نهال و آسیب دیدگی پوست درخت گردد، ضروری می باشد.

ایجاد تشتک مناسب

ایجاد تشتک دایره مانند با حداقل عرض ۵۰ و حداکثر یک متر (بسته به اندازه تاج درخت و نوع گونه) در محل یک سوم تا دو سوم شعاع سایه انداز تاج جهت انجام آبیاری ایجاد می شود. از هم سطح شدن تشتک با سطح چمن باید جلوگیری کرد. همچنین باید نسبت به آزادسازی طوقه و ایجاد تشتک درختانی که در پیاده روها و یا کوچه های عریض و معابر شهری قرار دارند و تا نزدیک تنه درخت، آسفالت یا سنگفرش شده است اقدام کرد و الزاما در هنگام احداث فضای سبز از کاربرد هرگونه مصالح ساختمانی در نزدیک طوقه درخت (حول محور ریشه های فعال) جدا خودداری کرد.

رعایت اصول صحیح آبیاری اولیه

آبیاری نهال های تازه کاشت شده بسیار حائز اهمیت است و باید به صورت آرام انجام شود تا از گل آلود شدن آب، ایجاد رواناب و یا سله بستن ثانویه خاک جلوگیری شود.

باید به این نکته توجه نمود که گیاهان تازه کاشت شده تا زمان استقرار کامل، نیاز به آبیاری بیشتری نسبت به گیاهان چندساله مشابه که سال ها مستقر شده اند دارند.

شبکه های فلزی یا چوبی مناسب حول محور طوقه درختانی که در معابر قرار گرفته اند نصب شود. در مکان هایی که فضای کافی وجود داشته باشد و نصب این شبکه سبب تنگ کردن فضا و مزاحمت در رفت و آمد نگردد، این شبکه ها جهت جلوگیری از رفت و آمد بر خاک تشتک، متراکم شدن خاک و نیز جلوگیری از تجمع نخاله های ساختمانی ساختمان های در دست ساخت در پای طوقه آنها موثر می باشد.

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعبیه مهیمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			

WG108	کد مدرک:	 شهرداری بندرعباس
شماره و تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰- 00		
شماره صفحه: ۱۳ از ۱۳		

دستورالعمل کاشت درخت و درختچه

۶- یادداشتها و توضیحات

-

۷- پیوست

مدت بایگانی (سال)	محل بایگانی	مسئول بایگانی	نوع سابقه		مشخصات فرم/سابقه		ردیف
			کاغذی	الکترونیکی	کد مدرک	عنوان	
۵ سال	۱ سال	سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری	کارشناس فضای سبز	*	FG139	فرم درخواست ارائه خدمات فضای سبز	۱

تهیه کننده	کنترل کننده	تایید کننده	تصویب کننده
(کارشناس آزمایشگاه آب و خاک) (رئیس اداره نگهداری پارکها و فضای سبز) (رئیس سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری)	(مسئول امور بهبود روشها) (مدیریت نوسازی و تحول اداری)	(سرپرست معاونت خدمات شهری) (معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی)	شهردار بندرعباس
مهناز صادقی تاریخ و امضاء:	آزاده رنجبر تاریخ و امضاء:	افشین مظهری تاریخ و امضاء:	مهدی نوبانی تاریخ و امضاء:
رعنا دهقانی تاریخ و امضاء:	شعیب مهیمی تاریخ و امضاء:	محمدرضا کهوری تاریخ و امضاء:	
شهرام آرمان تاریخ و امضاء:			